

Till Länsstyrelsen i Östergötlands län

Synpunkter och kritik över Länsstyrelsen i Östergötlands yttrande avseende förslag till planprogram för Bromma, Kårsby och Djurkälla i Motala kommun

Naturskyddsföreningen i Motala hade under januari - februari 2019 ett mailutbyte med Länsstyrelsen angående vår kritik att exploatera Bromma, Kårsby och Djurkälla med tätortsutbyggnad. Vi lämnade samtidigt argument mot en exploatering. När Motala kommun har lämnat ett konkret förslag till samråd, har Länsstyrelsen svarat på detta med ett yttrande som vi är mycket kritiska till. Pga coronapandemin är samrådstiden förlängd till den sista augusti 2020, varför vi fortfarande analyserar planprogrammet och då även väger in bland annat inkomna yttrandet från Länsstyrelsen, som fortfarande har möjlighet att vid behov komplettera sitt yttrande. I detta dokument lämnar vi våra synpunkter och kritik över de mest väsentliga områden som vi anser brister allvarligt i yttrandet från Länsstyrelsen. Vår uppfattning av rättsläget är att kommunen ska avstå från bostadsexploatering och i stället fördjupa sina förslag att stärka friluftsliv och turism inom det aktuella planområdet.

Innehåll

1. SAMMANFATTNING	2
2. BAKGRUND – Planprogrammets syfte och mål	3
3. LÄNSSTYRELSENS ROLL OCH ANSVAR	4
4. EXPLOATERINGENS INVERKAN PÅ NATURMILJÖN OCH RIKSINTRESSEN	4
5. EXPLOATERING AV JORDBRUKSMARK - EN IRREVERSIBEL ÅTGÄRD.	5
6. EXPLOATERINGENS INVERKAN PÅ VATTENKVALITETEN I VÄTTERN MED TILLRINNINGSOMRÅDE ..	8
7. SLUTSATSER OCH FRÅGOR	10

1. SAMMANFATTNING

Vår kritik i korthet: Länsstyrelsen har vid samråd enligt 5 kap 11 § plan- och bygglagen lämnat ett yttrande, dnr 402-1667-2020. Vi vill med denna skrivelse uppmärksamma Länsstyrelsen på det, som vi anser har allvarliga brister i både saklighet och motivering och avsaknaden av motiveringar av gjorda ställningstaganden och bedömningar av planprogrammet, både avseende prövningen enligt PBL 11 kap och rådgivningen enligt PBL 2 kap. och miljöbalken.

Påtaglig skada på riksintresset för turism och rörligt friluftsliv

Länsstyrelsen anser att en tätortsutveckling inom planområdet är möjlig utan att motivera denna ståndpunkt (sid 1, 6 st.). Vid bedömningen av påtaglig skada inom planområdet ska Länsstyrelsen utgå från ett helhetsperspektiv enligt förarbeten till miljöbalken. Attraktiva områden för turism och friluftsliv bör användas så att ett allsidigt utnyttjande möjliggörs, vilket kräver att obebyggda områden i stor utsträckning förblir obebyggda. Det är områdets karaktär som ska bevaras. Länsstyrelsen anser att landskapsbilden och grönstråk hanteras på ett bra sätt, medan kommunen i planhandlingarna öppet och ärligt medger att planprogrammet bedöms orsaka betydande miljöpåverkan med avseende på landskapsbilden, kulturmiljön och ianspråktagande av jordbruksmark. Enligt Naturskyddsföreningen i Motalas bedömning av förslaget till planprogram, medför detta påtaglig skada på riksintresset turism och rörligt friluftsliv genom förändringen av landskapet inom det signifikanta området i nordöstra Vätternbygden där planområdet ligger. Länsstyrelsen bör utveckla hur man kommit fram till sitt ställningstagande som också är motstridigt gentemot planhandlingarna.

Exploatering av jordbruksmark

Länsstyrelsens uttalade bedömningar kan tolkas som att ianspråktagandet av jordbruksmarken för bostadsbyggnation är möjlig, utan att framföra den rättspraxis som vuxit fram senaste åren och som tydligt visar att bostadsbyggnation, som planprogrammet föreslår, inte är tillåten. I stället borde Länsstyrelsen varit tydlig med att kommunens planarbeten, där nybyggnationen av bostäder planeras på jordbruksmark, med största sannolikhet inte kommer att anses vara enligt gällande rätt.

Negativ påverkan på vattenkvaliteten i samtliga vattenförekomster

Länsstyrelsen med uppgift att bevaka att miljökvalitetsnormerna för grundvattenförekomsterna beaktas, har valt att avstå från att kommentera detta område, trots stora och viktiga grundvattenförekomster i Vätterns tillrinningsområde. Länsstyrelsen borde ha tagit upp och beskrivit sin riskbedömning av föroreningar i vattenförekomsterna inom planområdet, där Vätterns drickvattentäkt är recipient.

2. BAKGRUND – Planprogrammets syfte och mål

En viktig utgångspunkt vid Länsstyrelsens prövning och rådgivning är att detta sker ur ett helhetsperspektiv. Vi vill därför beskriva kort det aktuella planprogrammet med syfte, mål och kort historik.

Motala kommun presenterade 2008 ett planprogram för tätortsutvidgning, där det landsbygdsbetonade området med inslag av fritidsbebyggelse samt betydande natur- och rekreationsvärden skulle omvandlas till en bostadsstadsdel vid Bromma, Kärsby och Djurkälla. Samråd med Länsstyrelsen skedde hösten 2008. 2009 presenterade kommunen en ny inriktning av planprogrammet, där man bl.a. ville avvakta med utbyggnaden söder om Kärsby. Samråd kring planprogrammet med ny inriktning skedde med Länsstyrelsen våren 2009. Vid båda dessa samråd påpekade Länsstyrelsen att planen borde behandlas i en fördjupad översiktsplan med hänsyn till planens komplexitet med flera konkurrerande intressen.

Det nu aktuella planprogrammet som är föremål för samråd är ett utökat planområde från det ursprungliga planprogrammet från 2008. Enligt detta uppdaterade planprogram är syftet att utreda förutsättningarna och sätta ramarna för en framtida tätortsutbyggnad av Motala stad till Bromma, Kärsby och Djurkälla. Ambitionen är att utreda och föreslå ny, blandad bebyggelsestruktur i området samtidigt som befintliga värden tillvaratas. Enligt plandokumentet är kommunen medveten om att planområdet är komplext med många motstridiga intressen. Planområdet (ca 135 ha) omfattar det nationella intresset brukningsvärd jordbruksmark (åker- och betesmark), riksintresse för bl.a. yrkesfiske (hela Vättern), kommunikationer (Riksväg 50), naturvård, turism och rörligt friluftsliv, Natura 2000 (Vättern och Kärsbyåns mynning), strandskydd och vattenskyddsområden. Dessutom bedrivs hästverksamhet med drygt 40-talet hästar mer kontinuerligt och än fler hästar vid tävlingsarrangemang. Inom planområdet finns platser och områden från traktens långa kulturhistoria med mycket intressant kulturmiljö, gårdar från medeltiden med platskontinuitet från järnålder och kanske ännu äldre tid. Det finns fynd som vittnar om mänsklig närvaro i området redan vid stenåldern, vilket mycket väl kan ha kopplingar till stenåldersfynden vid Motala ström där platskontinuiteten kan härledas 9200 år tillbaka i tiden.

Planområdet gränsar i söder till Vättern med fina sandstränder och i norr till Djurkällaplatån, ett unikt isälvsdelta (stort grusområde enligt Länsstyrelsens yttrande) med åslandskap, åsgropar och hundratalet dödisgropar samt kulturlämningar såsom fossila åkrar, hålvägar och röjningsrösen. Genom planområdet rinner Kärsbyån, som är en rest av den ursprungliga

isälv som format mycket av Motalas Vätternlandskap, inkluderande norra Europas längsta insjöbad. I väster gränsar planområdet till ett bördigt åkerlandskap och i öster fritidsbebyggelse vid Bromma, som hänger samman med Motalas gatunät via Bispgatan. Landskapet kan karaktäriseras som ett fantastiskt, varierande och öppet tätortsnära landskap, med stor potential till ökad natur- och kulturturism förutom det rörliga friluftslivet. Att då exploatera detta mycket komplexa område för att skapa 150-300 villatomter anser Naturskyddsföreningen i Motala vara både olämpligt och omöjligt att genomföra utan att berörda riksintressen och kulturmiljöer skadas påtagligt. Planområdet ligger dessutom ofördelaktigt med hänsyn till klimataspekter. Områdets dåliga kollektivtrafikförsörjning leder till ett bilberoende för fritids-, arbets- och handelsresor.

3. LÄNSSTYRELSENS ROLL OCH ANSVAR

Länsstyrelsen har i detaljplaneprocessen ansvar för att företräda och samordna statens intressen och särskilt bevaka riksintressen och miljökvalitetsnormer samt ge råd under samrådet om tillämpningen av 2 kap. plan- och bygglagen (PBL) och i övrigt om tillämpningen av PBL om det behövs från allmän synpunkt. Naturskyddsföreningen anser inte att Länsstyrelsen i Östergötland lever upp till detta ansvar på väsentliga punkter i sitt yttrande. De områden som vi är särskilt kritiska till i Länsstyrelsens lämnade råd och synpunkter är följande:

- Exploaterings **inverkan på naturmiljön och riksintressen** såsom turism- och rörligt friluftsliv, naturvård och kommunikationer.
- **Exploatering av jordbruksmark.**
- Exploaterings inverkan på **vattenkvaliteten** på ytvatten och grundvattenförekomsterna i området.

4. EXPLOATERINGENS INVERKAN PÅ NATURMILJÖN OCH RIKSINTRESSEN

Enligt miljöbalken (MB) 4:10 fastslås att om ett område är av riksintresse för flera oförenliga ändamål, ska företräde ges åt det eller de ändamål som på lämpligaste sätt främjar en långsiktig hushållning med marken, vattnet och den fysiska miljön i övrigt. Detta måste vara en viktig utgångspunkt då Länsstyrelsen ska fullfölja sin roll. Det aktuella planområdet Bromma, Kårsby och Djurkälla ligger bland annat inom riksintresset för turism- och rörligt friluftsliv. Länsstyrelsen skriver i sitt yttrande att det är möjligt att arbeta för tätortsutveckling inom planområdet men understryker vikten av att exploatering och

utbyggnad sker så att det tydligt framgår att Motala växer sammanhängande inom planområdet. Under avsnittet Råd skriver Länsstyrelsen att planförslaget hanterar landskapsbilden och grönstråk på ett bra sätt. Läser man kommunens planhandling och hur man sammanfattar sin miljöbedömning kan man läsa att *"Programförslaget bedöms orsaka betydande miljöpåverkan med avseende på landskapsbilden, kulturmiljön samt ianspråktagande av jordbruksmark ..."* osv. Medan Länsstyrelsen tycker att kommunen hanterar landskapsbilden på ett bra sätt, framför kommunen att planförslaget bedöms orsaka betydande miljöpåverkan med avseende bland annat på landskapsbilden. När det gäller kravet i MB 4:2, 1 st. att man ska beakta turismens och det rörliga friluftslivets intressen ska man göra det utifrån ett helhetsperspektiv. Enligt förarbetena till miljöbalken bör attraktiva områden för turism och friluftsliv användas så att ett allsidigt utnyttjande görs möjligt, vilket kräver att obebbyggda områden i stor utsträckning förblir obebbyggda. Här ska också den bosatta befolkningens intressen beaktas. Vår bedömning är att utifrån ett helhetsperspektiv på området, förändrar en bostadsexploatering områdets karaktär kraftigt och innebär en påtaglig skada av riksintresset. Detta anser vi att även Länsstyrelsen, som statens företrädare, också borde komma fram till. Planområdet med jordbruksmark och skogar utgör en enastående fin tätortsnära landsbygd som man planerar att införliva med tätorten. Det tätortsnära friluftslivets värden ska beaktas särskilt, vilket Länsstyrelsen verkar bortse ifrån då man helt enkelt skriver att *"Länsstyrelsen anser att det är möjligt att arbeta för tätortsutveckling inom planområdet"* utan att på något sätt motivera hur man kommit fram till sin ståndpunkt i detta komplexa planförslag med ett stort antal intressentgrupper med motstående intressen. Motala kommuns behov av 150-300 attraktiva bostadstomter kan lokaliseras på annan mark i Motala kommun. Här måste Länsstyrelsen förklara sin ståndpunkt.

5. EXPLOATERING AV JORDBRUKSMARK - EN IRREVERSIBEL ÅTGÄRD.

I Motala kommuns tjänsteskrivelse 191120 avseende planprogrammets samråd kan man bland annat läsa följande under rubriken markanvändning: *"Planprogrammet ger förslag på flertalet möjliga exploateringsområden som kan studeras vidare i kommande detaljplaner. Eftersom riksintressen finns inom programområdet som innefattar prioritering av områdets kultur-, natur- och friluftsvärden ger planprogrammet förslag på exploateringsområden som främst är placerade på jordbruksmark. Motivering gentemot exploatering på jordbruksmark görs i planprogrammet."*

Mer än ett decennium har förflutit sedan Länsstyrelsen lämnade synpunkter på det ursprungliga detaljplaneprogrammet för Bromma, Kårsby och Djurkälla. Vid dessa tillfällen

framförde Länsstyrelsen att det aktuella området innebär ställningstagande i en rad komplexa frågor, varför detta borde behandlas i en fördjupad översiktsplan. Motala kommuns planprogram innehåller flera citat från Länsstyrelsens yttrande men behovet av att behandla området i en förnyad översiktsplan lyser helt med sin frånvaro. Mycket har hänt inom samhällsplaneringen under dessa dryga tio år som förflutit. År 2010 fick Sverige en ny Plan och Bygglag och 2015 antogs Agenda 2030 med de 17 globala målen. Miljöbalken, en ramlag med grundläggande bestämmelser, har kompletterats med preciseringar och rättspraxis genom ett stort antal domar. Exemplet kan bli många fler, men de nämnda har stor betydelse på det aktuella detaljplaneprogrammet och ställer Motala kommuns planprogram för tätortsutbyggnad i Bromma, Kärsby och Djurkälla, i ny dager.

Idag har vi en mycket klar rättspraxis över hur vi ska skydda vår kvarvarande jordbruksmark. Det är idag inte lagligt att exploatera brukningsvärd jordbruksmark för att uppföra bostadsområden då det finns annan lämplig mark att tillgå. Här är rättspraxis mycket tydlig, vilket också borde framgå tydligt i Länsstyrelsens yttrande.

Jordbruksmarken är den viktigaste resursen för att producera livsmedel. I regeringens proposition *"En livsmedelsstrategi för Sverige – fler jobb och hållbar tillväxt i hela landet"* framgår det att de svenska målen är ökad självförsörjningsgrad av livsmedel, något som nu också blivit aktuellt under coronapandemin. I regeringens handlingsplan för Agenda 2030 är målet bland annat att 30 procent av den svenska jordbruksmarken ska utgöras av certifierad ekologisk mark vid periodens utgång. Jordbruksmark som exploateras är irreversibel (oåterkallelig). Kommunerna har ett stort ansvar att stödja och utveckla produktionen av livsmedel lokalt och regionalt. Både lagens bokstav och syften stiftad av Sveriges Riksdag måste följas och Länsstyrelserna ska verka för detta.

Enligt plan- och bygglagen (PBL 2:2) ska mark- och vattenområden användas för de ändamål som områdena är mest lämpade för med hänsyn till beskaffenhet, läge och behov. *"... Företräde ska ges åt sådan användning som från allmän synpunkt medför en god hushållning. Bestämmelserna om hushållning med mark- och vattenområden i 3 kap. och 4 kap. 1-8 §§ miljöbalken ska tillämpas. Lag (2014:862)" PBL 2:2.* Av bestämmelserna som PBL hänvisar till i miljöbalken framgår att *"Jord- och skogsbruk är av nationell betydelse. Brukningsvärd jordbruksmark får tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk."*

Länsstyrelsen tar upp planområdets lokalisering på jordbruksmark under avsnittet "Råd enligt 2 kap. PBL" och underrubrik Lantbruk och jordbruksmark, men då den övervägande delen av nybyggnation är förlagd till jordbruksmark borde detta uppmärksammas redan i

yttrandets inledning under den samlade bedömning. Här skriver Länsstyrelsen att *"Länsstyrelsen anser att det är viktigt att området byggs ut sammanhängande med anledning av jordbruksmark tas i anspråk samt att riksintresset Vättern med öar och strandområden tillåter sammanhängande tätortsutveckling sker...".* Här menar vi att Länsstyrelsen i sin formulering missleder kommunen med att det är ok att ta jordbruksmark i anspråk bara man bygger ut tätorten sammanhängande. Mer korrekt hade det varit att redan i inledningen uppmärksamma omständigheten att nuvarande rättspraxis förtydligats och att lagen inte tillåter exploatering av jordbruksmark om man inte kan påvisa att det inte finns annan lämplig mark att ta i anspråk för kommunens bostadsexploatering.

Under avsnittet "Råd enligt 2 kap. PBL" framför Länsstyrelsen *"att Motala kommun ska presentera andra alternativa lokaliseringar. Om inga alternativa lokaliseringar finns så behöver det framgå"*. Rådet är visserligen korrekt men lokaliseringsfrågan för det tänkta bostadsområdet är bundet till exploatörerna, vilket i detta fall är desamma som markägarna av bland annat jordbruksmarken. Det är mindre sannolikt att en annan än den föreslagna lokaliseringen kan göras för de aktuella exploatörerna. Planprogrammets syfte anges vara att visa på möjligheterna till en långsiktigt god utveckling i Bromma, Kårsby och Djurkälla, genom att utreda och föreslå hur en ny blandad bebyggelsestruktur kan skapas, samtidigt som man tar tillvara befintliga värden. Med detta syfte är platsen för lokalisering som nämnts bunden till den mark som markägarna disponerar. Det är dock orimligt att påstå att Motala kommun saknar annan lämplig mark för att skapa en ny blandad bebyggelsestruktur med 150-300 bostäder. Som statens företrädare bör Länsstyrelsen vara än tydligare med att rättspraxis inte ger kommunen möjlighet att gå runt lagstiftningen i detta avseende. Det har gått drygt fjorton år sedan kommunen har haft tankarna på en tätortsutvidgning till Bromma, Kårsby och Djurkälla sedan 2006 och presenterat ett planprogram för detta. Det gör det inte rimligt att hävda att dessa exploateringstankar utgör ett väsentligt samhällsintresse. Likaså saknas en konkret tidplan för framtagandet av detaljplanerna och i vilken ordning de ska tas fram samt hur detta ska matchas med nödvändig infrastrukturutveckling av området. I Motala kommuns Planprogram sid 150 står det *"Markägaren har en central roll i exploateringsprocessen. Det är genom markägarens initiativ som ett genomförande kan förverkligas..."* Markägarnas roll i planprocessen gör planprogrammet än mer komplext. Framförallt ges markägarna med dubbla roller som intressenter, stora möjligheter att bestämma takten och omfattningen att ta fram detaljplanerna och har därmed ett överläge gentemot andra intressenter, såsom fritidhusägare, arrendatorer, permanentboende i området, friluftsutövare och den bredare allmänheten m fl. intressentgrupper. Hur kommunen ska hantera utbyggnaden av infrastrukturen, ta över huvudmannskapet mm utan att hamna i ett läge där man otillbörligt skulle gynna en part, är en intrikat fråga i sammanhanget.

6. EXPLOATERINGENS INVERKAN PÅ VATTENKVALITETEN I VÄTTERN MED TILLRINNINGSOMRÅDE

Vätterns Vattenskyddsområde

Det aktuella planområdet ligger inom Vätterns närmaste tillrinningsområde och omfattas av Vätterns Vattenskyddsområde. Förutom Varamoviken vid Vättern ingår även de två ytvattenförekomsterna Kårsbyån och Djurkällabäcken samt två större grundvattenförekomster i planområdet. Den ena grundvattenförekomsten utgör en större grundvattenreserv utmed isälvsavlagringar som går från Bocksjön norr om Nykyrka via Djurkällaplatån och ansluter till Varamoviken. I plandokumentet framgår det att denna grundvattenreserv tagits upp som ett utredningsförslag för tänkbar grundvattenreserv i nuvarande Översiktsplan 2006. Skyddszonen för Vätterns Vattenskyddsområde är endast 50 meter från vattenlinjen och här ansåg Havs- och vattenmyndigheten vid samrådet i samband med bildandet av vattenskyddsområdet, att skyddszonen borde omfatta Vätterns hela tillrinningsområde. Statens Geologiska Undersökning (SGU) ansåg att goda grundvattenområden borde omfattas av skyddszonen. Detta understryker vikten av att en stor hänsyn bör tas för ett vidare område än nuvarande skyddszon på 50 meter, då området omfattas av stora vattenförekomster, både i ytvatten och i grundvatten, samt att kommunens dricksvattenintag ligger ca 3,5 km söder om tänkt planområde.

Bland de största riskerna för Vätterns vattentäkt, som identifierades i samband med bildandet av Vätterns Vattenskyddsområde är bl.a. utsläpp av avloppsvatten, dagvatten och urban användning såsom vägar och transporter, vars förekomst också identifierats som hot mot miljön i det aktuella planprogrammet. Kårsbyån har bedömts vara mest känslig för ökad grumling i samband med byggnation enligt planen.

Enligt planprogrammet planerar kommunen att utöka det kommunala VA-ledningsnätet där också befintliga bostäder ska kunna anslutas. Enligt planprogrammet bedöms detta medföra en minskad negativ påverkan på vattenförekomsten Vättern. Länsstyrelsens skriver vidare att man anser att det är positivt att kommunen planerar att utöka det kommunala VA-området inom planområdet och att detta bedöms medföra en minskad negativ påverkan på vattenförekomsten Vättern. Naturskyddsföreningen i Motala anser att denna föreslagna utvidgning av VA-ledningsnätet för befintlig bebyggelse i fritishusområdena och befintliga fastigheter i Djurkälla med fördel kan utföras i ett separat projekt och genomföras i närtid. Enligt planprogrammets syfte ska en översiktlig grund för den framtida VA-utbyggnadens utformning tas fram. Men med detta upplägg finns en inbyggd risk för förseningar och ökade kostnader. Vi anser inte verksamhetsområdet VA bör vara beroende av andra planer och program utan bör hanteras separat för att snabbt nå önskad effekt på vattenkvaliteten. Att planprogrammets negativa miljöeffekter kompenseras med ett projekt som ändå skulle kunna genomföras utanför projektet tycks således Länsstyrelsen inte ha beaktat.

Länsstyrelsen, som bl.a. har till uppgift att bevaka att miljö kvalitetsnormerna (MKN) för bland annat grundvattenförekomsterna beaktas i planhandlingarna och att miljökonsekvensbeskrivningen som helhet identifierat och beskrivit den planerade verksamhetens effekter, har i sitt yttrande valt att avstå från att kommentera grundvattenförekomsterna och noterar endast att dessa bedöms ha god kemisk och kvantitativ status utan risk att försämrans. Detta trots att det framgår av miljökonsekvensbeskrivningen (MKB) det finns risk att statusen inte kan upprätthållas till 2021. De ökade föroreningar via dagvatten, hårdgjorda markytor, verkar Länsstyrelsen bortse ifrån. Enligt Länsstyrelsens yttrande bedöms planprogrammet kunna genomföras utan risk för att grundvattenförekomsternas status försämrans. Hur denna riskbedömning gjorts framgår inte.

Naturskyddsföreningen i Motala anser att Länsstyrelsen borde uppmärksammat rapporten Fördjupad vattenförsörjningsplan, Länsstyrelsen, löpnummer 2020-18 (även om publiceringen skedde på hemsidan först under maj månad). Enligt denna rapport föreslås bland annat följande åtgärder:

- inrätta och revidera vattenskyddsområde,
- utreda reservvattentäkter och framtida dricksvattenresurser samt presentera dessa i översiktsplan (ÖP),
- prioritera dagvattenåtgärder med dricksvattentäkt som recipient.

Med denna rapport som grund bör Länsstyrelsen medverka till att utreda om en utvidgning av nuvarande vattenskyddsområde till att omfatta hela grundvattenförekomsten (VISS: SE649600-145151) dels för att denna enligt ÖP 2006 skulle utredas som dricksvattenreserv, dels för att förebygga försämrad kvalitet i det grundvatten som idag utgör tillrinningsförekomst till recipienten Vättern som dricksvattentäckt. Länsstyrelsen borde i sitt yttrande lyft fram dricksvattenfrågan och krävt att miljökonsekvensbeskrivningen borde behandla detta område. Den ökade föroreningsrisken som följer med den nya planskilda avfarten vid väg 50 enligt planprogrammet, borde ha beaktats då denna anläggning ligger i nära anslutning till grundvattenreserven. Det är inte ovanligt att olyckor inträffar vid just på- och avfarter och en olycka med farligt gods skulle innebära stora konsekvenser.

Det är av särskild vikt att planerad exploatering säkerställs så att planen inte strider mot ramvattendirektivets bestämmelser om miljö kvalitetsnormer för vatten och icke-försämringskravet. Detta är viktigt att understrykas då planområdet ligger i direkt anslutning till recipienten Vättern med dess dricksvatten.

7. SLUTSATSER OCH FRÅGOR

Länsstyrelsen har allvarliga brister i sitt yttrande i saklighet, motivering och då man utelämnar uppenbara fakta och problematik med Motala kommuns ambitioner att försöka få in bostäder i ett område med väldigt många skyddsintressen, värdefull natur, jordbruksmark samt stora och känsliga vattenförekomster. Vi anser att Länsstyrelsen brister i bedömningen av planprogrammets lämplighet.

Vi är tacksamma för svar på följande frågor:

1. Under rubrik "rörligt friluftsliv" skriver Länsstyrelsen att man "anser att det är möjligt att arbeta för en tätortsutveckling inom planområdet". Kan Länsstyrelsen lämna en godtagbar motivering till detta ställningstagande?
2. Kan Länsstyrelsen bemöta vårt påstående att riksintresset för turism och rörligt friluftsliv blir påtagligt skadat genom den omfattande förändringen av landskapet i planområdet?
3. Kan Länsstyrelsen utveckla hur man kommit fram till sitt ställningstagande att landskapsbilden och grönstråk hanteras på ett bra sätt vilket är motstridigt bedömningen i planhandlingarnas MKB?
4. Kan Länsstyrelsen utveckla hur myndigheten ser på Motala kommuns möjlighet att exploatera för bostäder på jordbruksmarken inom planområdet?
5. Varför redovisar inte Länsstyrelsen en bedömning av riskerna för grundvattenförekomsterna trots att en av förekomsterna enligt ÖP 2006 är föreslagen som reservvattentäkt?
6. Hade det inte varit mer effektivt för kommunen att ta fram en VA-plan, snarare än att låsa VA-utvecklingen till ett planprogram för tätortsutveckling? (se vattenförsörjningsplan 2013, s46).

Vi är tacksamma för svar inom rimlig tid (2-3 veckor).

MOTALA den 19 juli 2020

Naturskyddsföreningen i Motala
Styrelsen genom
Line Holgerson, ordförande
Rolf Ström, styrelseledamot